Valtioneuvoston selvitys EU-vaikuttamisstrategiasta 2018; E 106/2017 vp

21.2.2018

Timo Koskinen, Maaria Mäntyniemi
Liikenne- ja viestintäministeriö

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenteen ja viestinnän EU-prioriteetit vuodelle 2018

1. Liikenteen ilmastotoimet
2. Liikenne palveluna ja älyliikenne
3. Liikenteen automaatio
4. EU:n maantieliikennepaketti
5. Liikenneinfrastruktuurin kehittäminen ja rahoitus
6. Datatalous, datan vapaa liikkuvuus ja MyData
7. DSM-strategian toimenpide-ehdotukset LVM:n sektorilla

Liikenteen ilmastotoimet

Suomen tavoitteet:

- Tehokkuuden lisääminen digitalisaatiota hyödyntämällä
- Ajoneuvojen energiatehokkuuden parantaminen
- Siirtyminen puhtaisiin käyttövoimiin, mukana lukien biopolttoaineet

Keinot:

- Tieliikenteen päästövähennystoimet
- Puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistäminen
- Raskaan kaluston khk-päästöjen seuranta ja raportointi (ns. MRV)
- Raskaan kaluston raja-arvoja koskeva komission ehdotus
- Meriliikenne ja lentoliikenne: Globaalien ratkaisujen edistäminen

Liikenne palveluna ja älyliikenne

- Suomi on edelläkävijämaa uusissa liikennepalveluissa ja älykkäissä ja yhteentoimivissa ratkaisuissa
- Tavoitteet:
  - Multimodaalin palvelumarkkinan edistäminen
  - Edistetään EU-tasolla mahdollistavan lainsäädäntökehikon luomista
  - Edistetään logistiikan digitalisaatiota ja automaatiota
- Keinot:
  - ITS-direktiivin uudistaminen
  - Matkustajanoikeuksien sääntely (mm. lippu- ja maksurajapintojen avaaminen EU:n laajuisesti)
  - Logistiikan digitalisaatio (mm. ilmoitusvelvollisuusdirektiivi)
  - Meriliikenteen lainsäädäntöä koskeva uudistus (ilmoitusmuodollisuuksia koskevan direktiivin uudistaminen)

Liikenteen automaatio

- EU:n tulisi edistää voimakkaasti liikenteen automaatiota kaikissa liikennemuodoissa ja asettaa sille kunnianhimoiset tavoitteet
- Keinoja:
  - Tieliikenteen älykkäät ja yhteentoimivat liikennejärjestelmät (C-ITS)
  - Korkean tason keskustelun ylläpitäminen ministereiden CAD-toiminnassa, jonka työryhmässä mm. tiedon saatavuutta ja jakamista koskevat periaatteet (kesällä 2018 Ruotsissa)
  - Arktisen navigoinnin haasteiden ratkaisuvaihtoehdot
  - Meriliikenteen automaation edistäminen
  - EU-tason tavoitteeksi automaation edistäminen IMO-tasolla
  - Ilmailu, dronet

EU:n liikkuvuuspaketti

- Ensimmäinen osa laajasta liikkuvuuspaketista annettiin 31.5.2017
  - Mm. markkinoille pääsy, ajo- ja lepoajat, lähetetyt työntekijät, eurovinjetti ja eurooppalaiset tietullipalvelu

- Toinen osa 8.11.2017
  - Puhdasta liikkuvuutta koskevat aloitteet, mm. henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidipäästöt

- Kolmas osa odotettavissa toukokuussa 2018
  - Mm. automaatioliikenne, meriliikenteen datan avaaminen, raskaan liikenteen hiilidioksidipäästöt

Liikenneinfrastruktuurin kehittäminen ja rahoitus

- CEF-asetuksen uudistaminen: Komissio antanee toukokuussa 2018 ehdotuksen uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi (2021–) ja samalla tiedonannon CEF-asetuksesta seuraavalla rahoituskaudella.
- Suomen päätavoite on lisätä saantoa CEF-rahoituksessa.
- Rahoituksen saantoa voidaan lisätä:
    - Pohjanmeri-Itämeri –ydinverkkokäytävän jatkaminen Helsingistä Tornioon
    - Käynnistämällä ratahankkeita Venäjän raja – Turku/Naantali –ydinverkkokäytävällä.
    - Tehostamalla tiedotusta rahoitusmahdollisuuksista.
    - Huolehditaan, että uuden CEF-asetuksen kriteeristö mahdollistaa innovatiiviset hankkeet.

Datatalous, datan vapaa liikkuvuus, MyData
Digitaalisten sisämarkkinoiden strategian (DSM) ehdotukset LVM:n sektorilla

- Käsittelyssä olevia DSM-strategian aloitteita:
  - Datatalous
  - Sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus (nk. ePrivacy)
  - Kyberturvallisuusasetus
  - Sähköisen viestinnän säännöstöä koskeva direktiiviehdotus ja BEREC-asetusehdotus (nk. telepaketti)
- Odotettavissa olevia uusia aloitteita huhtikuussa 2018:
  - PSI-direktiivin uudistaminen (julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttö) ja siihen liittyvät datatalouskysymykset
  - Tiedonanto tekoälystä
  - Tiedonanto valeuutisista